VERKOSSA

Tietokoneen käyttöä on ollut pakko opetella, vaikka lehmät ovat minusta paljon kiinnostavampia. **TEIJA TUOVINEN, LAPINLAHTI**

PENTTI VÄNSKÄ

Viimeksi viime syksynä ukonilmalla särkyi tietokone, kertoo Jussi Tuovinen navetan toimistossa. Valokuitu ei johda sähköä, joten sen ukkosen kestävyys on parempi kuin kuparikaapeleissa.

Viljelijä ei pärjää ilman toimivaa nettiyhteyttä

Valokuidulle ei ole vaihtoehtoja, sanoo lapinlahtelainen maidontuottaja Jussi Tuovinen.

LAPINLAHTI (MT)
Kerälle kieputettu kuparilanka on jätetty joutavana makaamaan Koivuniemen tilan postilaatikon lähelle. Teleyhtiö Sonera katkaisi puhelin- ja laajakaistayhteyden viime keväänä **Jussi** ja **Teija Tuoviselta**.

Onneksi Tuovisilla oli ollut mahdollisuus liittyä Rautavaaran tietoverkko-osuuskuntaan ja hankkia 100 megan valokuituyhteys edellisvuonna, vaikka tila sijaitsee Lapinlahden puolella.

”Valokuituverkkoon pääsimme liittymään oikeastaan puolivahingossa”, kertoo Jussi Tuovinen. Rautavaaran kunnan puolella rakennettiin runkoverkkoa.

Heräsi keskustelu, jonka seurauksena runkoverkkoon pääsivät liittymään myös naapurikunnan rajalla asuvat.

Tuovinen ei näe valokuidulle vaihtoehtoja.

”Mokkulalla tai muilla langattomilla yhteyksillä ei tee mitään. Ne toimivat kun toimivat, parhaiten yleensä aamuyöstä, kun muuta liikennettä ei juuri ole.”

Valokuituverkon liittymismaksu oli 100 euroa ja kuukausimaksu 50 euroa.

Tuovinen arvelee, että heidän kipuraja liittymismaksulle olisi ollut 1 000–1 500 euroa.

”Liittyjiä olisi ollut varmasti, vaikka maksu olisi ollut 100 euroa korkeampi.”

Etähuollot ja päivitykset

Koivuniemen tilalla tietoliikenneyhteydet ovat hoituneet valokuidulla viime vuoden joulusta asti.

”Päivitykset, asennukset ja lataukset saa ajan tasalle vain klikkailemalla. Ei tarvitse odottaa ja odottaa tai pahimmassa tapauksessa aloittaa latausta yhteysvirheen takia uudestaan”, toteaa Tuovinen tyytyväisenä.

Kun laajakaistayhteys tuli vielä kuparilankaa pitkin, sen nimellinen nopeus oli yksi mega. Lataukset kestivät silloin aina monta tuntia.

Koivuniemen tila tuottaa maitoa. Vuonna 2004 tilalla otettiin käyttöön lypsyrobotti.

”Silloin ohjelma oli dospohjainen eikä tietoliikenneyhteyksiä tarvittu”, muistelee tilan emäntä Teija Tuovinen.

Nyt robotin etähuolto, päivitykset ja huolto hoidetaan internetin välityksellä joko Hollannista tai Suomesta.

Tuovisten mielestä valtioneuvoston laajakaista kaikille -periaatepäätös ei näy konkreettisesti maaseudulla. Siitä puhutaan vain juhlapuheissa. ”Valokuituverkon rakentaminen ei etene, kun viestintävirastolta ei heru lupia ja Finnvera ei rahoita.”

Hitaus ei ole selitys

Toimivat tietoliikenneyhteydet ovat elintärkeä asia maaseudulle ja maaseudun yrittäjille. ”Eivät selitykset yhteyksien hitaudesta tai toimimattomuudesta auta, kun esimerkiksi eläinilmoitukset pitää saada perille ajoissa”, sanoo Jussi Tuovinen.

Ensimmäinen tietokone tuli Tuovisille vuonna 1989. Siihen otettiin heti modeemiyhteys.

”Tietokoneen käyttöä on ollut pakko opetella, vaikka lehmät ovat minusta paljon kiinnostavampia. Toki on myönnettävä, että tekniikka on helpottanut työtä”, kertoo Teija Tuovinen.

Automatiikkaa on jo nyt tilalla paljon ja lisää suunnitteilla. ”Liike- sekä lämpötilan ja kosteudentunnistimien hankinta kiinnostaisi”, sanoo Jussi Tuovinen.

”Lomittajille on saatava lisää koulutusta ja palkkaa, jottei tekniikan käyttäminen tiloilla muodostu kynnyskysymykseksi. Lomaltapaluu voi tulla kalliiksi, jos eläimet ovat sairastuneet ja laitteet epäkunnossa”, pohtivat Tuoviset.

Tähän asti lomittaja on saatu Koivuniemeen naapurista, jolla on myös lypsyrobotti.

SARI PENTTINEN

Lomittajille on saatava lisää koulutusta ja palkkaa, jotta tekniikan käyttäminen tiloilla ei muodostu kynnyskysymykseksi, Tuoviset toivovat.

Nopean netin lisäksi valokuitu toi Tuovisille IPTV:n, esittelee Teija Tuovinen. Kyse on televisiokuvan kuljettamisesta digitaalisesti laajakaistayhteydellä.

Lypsyrobotit sekä kilpailija että kumppani kotimaiselle ohjelmistotalolle

”Tietoliikenneyhteydet pitäisi saada kuntoon sekä yhteiskunnan edun että tasavertaisuuden kannalta”, sanoo Maatalouden laskentakeskus Oy:n toimitusjohtaja **Christian Jurvanen**.

”Ilman niitä mikään ei ole mahdollista.”

Yhtiö on johtava maatalouden ohjelmistojen ja tietotekniikkapalvelujen tarjoaja Suomessa. Se kuuluu Pro Agriaan.

Henkilökuntaa on 100, liikevaihtoa vajaat 10 miljoonaa vuodessa.

Lisää kannattavuutta suunnittelusta

Jurvasen mukaan ohjelmistoissa siirrytään tuotannon raportoinnista yhä enemmän maatilan kokonaisvaltaiseen kannattavuuden suunnitteluun. Tämä vaatii erityyppisen tiedon yhteensovittamista.

”Esimerkiksi maidontuotantoa voi lisätä määrätyllä tavalla, ja sillä voi olla vaikutuksensa siihen, mitä pellolla tapahtuu. Maidon lisäys ei ole itseisarvo, vaan kannattavuus”, Jurvanen kuvaa.

> Ilman tietoliikenneyhteyksiä mikään ei ole mahdollista.«
> **CHRISTIAN JURVANEN**

Kun tilakoko kasvaa ja toiminta muuttuu yritysmäiseksi, ihmismuisti ei riitä. Järjestelmällinen tiedonkäsittely muuttuu tarpeelliseksi.

Robotit tuottavat tietoa, ohjelmistot käsittelevät

Lypsyrobottivalmistajat ovat kotimaiselle ohjelmistotalolle sekä kilpailija että kysyntää lisäävä yhteistyökumppani.

”Eiväthän lypsyrobottivalmistajat ole ohjelmistobisneksessä. Kun tuotetaan entistä enemmän tietoa, tarve sen käsittelylle lisääntyy.”

Robotit tuottavat monenlaisia raportteja, mutta niiden järjestelmälliseen käsittelyyn ja maatilan muuhun tietoon yhdistämiseksi tarvitaan erilliset ohjelmat.

Tiedon yhteensopivuus kansainvälisten laitevalmistajien ja kansallisiin olosuhteisiin räätälöityjen ohjelmien välillä on tämän hetken keskeisin haaste alalla.

Työtä vaikeuttaa, että Suomen maatiloilla on usean eri valmistajan eri ikäisiä robotteja.

Samanlainen tilanne on mobiililaitteiden maailmassa: kunkin laitevalmistajan käyttöjärjestelmä vaatii erillisen sovelluksen. Ohjelmointityö moninkertaistuu.

Joka maassa omat maatalousohjelmistot

Maatalousohjelmistot ovat muuallakin kuin Suomessa enimmäkseen kotimaisia, koska olosuhteet vaihtelevat paljon maasta toiseen, Jurvanen selittää.

”Maatilojen integraatio ruokaketjuun sekä neuvonta-, viranomais- ja tutkimusorganisaatioihin on toteutettu joka maassa eri tavalla.”

HENRIK SCHÄFER

Nettivihje pyrkii estämään laittomien lapsikuvien leviämisen

Viime vuonna yli 2 200 vihjettä

Nettivihje on vihjepalvelu, jonka kautta internetin käyttäjät voivat ilmoittaa lapsia koskevasta laittomasta aineistosta. Tavoitteena on saada estettyä mahdollisimman nopeasti seksuaalirikoksen kohteeksi joutuneista lapsista otettujen kuvien ja videoiden leviäminen.

Palvelu on osa EU-komission tukemaa kansainvälistä yhteistyötä, Inhopea. Siihen kuuluu 41 vihjepalvelua 36 maassa eri puolilla maailmaa. Suomessa palvelua ylläpitävät Pelastakaa Lapset ry. Sen vapaaehtoiset toimivat ongelmatapauksissa yhdessä Keskusrikospoliisin kanssa.

Suomessa palveluun ilmoitettiin viime vuonna 2 287 vihjettä. Niistä yli neljänneksessä (28 prosenttia) sivuston arvioitiin sisältävän laittomia kuvia. Lisäksi 11 prosenttia koski sivustoja, joilla oli muuta lasta seksualisoivaa aineistoa.

Osa ilmoitetuista sivustoista tai niillä sijainneesta laittomasta materiaalista oli jo poistettu, sivulle ei ollut mahdollista päästä tai sivuston sisältö ei ollut lainvastaista, kertoo Pelastakaa lapset ry:n kooste.

Laiton sisältö sijaitsi pääsääntöisesti Suomen ulkopuolella. Niissä tapauksissa ilmoitukset etenevät poliisin lisäksi verkoston kautta niihin maihin, joissa sivustoja on ylläpidetty.

Ongelmat ympäristössä, ei lasten netinkäytössä

Nettiturvallisuustyön päällikkö **Mari Laiho** Pelastakaa Lapset ry:stä korostaa, että ongelmana ei niinkään ole lasten oma netinkäyttö, josta yleensä kampanjoissa puhutaan.

Pahempaa on aikuisten rikollinen toiminta.

”Kyse on vakavista lapsiin kohdistuvista rikoksista, joissa kohteena ovat pääsääntöisesti pienet lapset omassa lähiympäristössään”, hän toteaa.

> Nettivihje toimii täysin luottamuksellisesti.

”Seksuaalirikoksen kohteeksi joutuneiden lasten nöyryytystä jatketaan levittämällä heistä arkaluonteista kuvamateriaalia samanmielisten yhteisöissä ja sieltä poimittuna kaupallisiin tarkoituksiin ja julkisille verkkosivuille.”

Viime vuonna kansainvälisessä verkostossa käsiteltiin 29 908 vihjettä, jotka koskivat laitonta aineistoa sisältäviä verkkosivuja.

Kuvissa esiintyi pääasiassa pieniä lapsia: 71 prosentissa oli lapsia, joiden sukupuolinen kehittyminen ei ollut vielä alkanut, 6 prosentissa vauvoja tai aivan pieniä lapsia ja 23 prosentissa murrosikäisiä. Seitsemässä tapauksessa kymmenestä kuvassa esiintyi tyttö.

Vihjepalveluun ilmoitetuista sivustoista vajaa viidennes toimi kaupallisista lähtökohdista, enemmistö oli siten periaatteessa yksityisiä.

Nettivihje toimii täysin luottamuksellisesti. Ilmoittajan henkilöllisyyttä koskevia tietoja ei luovuteta eteenpäin muutoin kuin poliisille, mikäli vihje ylittää laissa määrätyt rajat. Palveluun voi jättää vihjeitä myös nimettömästi.

Vihjeet pyritään käsittelemään ja jatkokäsittelyä vaativat saatetaan eteenpäin 48 tunnin sisällä ilmoituksesta.

MT

www.pelastakaalapset.fi -> toiminta -> nettiturvallisuustyo -> nettivihje

VERKOSTA LYHYESTI

MTV3: Rikolliset vaihtavat puhelinten tunnistekoodeja

Rikolliset hämäävät varsinkin huumerikoksia selvittäviä poliiseja vaihtamalla imei-koodeja puhelinlaitteesta toiseen, kertoi MTV3:n 45 minuuttia -ohjelma viime keskiviikkona.

Puhelin voidaan tunnistaa verkossa 15-numeroisen imei-koodin avulla. Sen perusteella poliisi voi hakea lupaa salakuunteluun, ja lisäksi koodi mahdollistaa puhelimen paikantamisen. Niinpä rikolliset ovat ryhtyneet vaihtamaan koodeja puhelimesta toiseen.

45 minuuttia -ohjelman tietojen mukaan rikolliset ovat keränneet imei-koodeja muun muassa kaupan kännykkäosastoilla.

Mölkkyä älypuhelimella

Mobiilimölkkyä pelataan samoilla säännöillä kuin pihapeliä, mutta alustana on älypuhelin. Mobiilisti pelataan joko oikeiden tai kuvitteellisten vastustajien kanssa, ja kentän voi valita neljästä eri vaihtoehdosta. Mobiilimölkky sisältää myös pistelaskurin.

Mobiilimölkyn voi ostaa Android-malleihin Play Storesta ja Applen laitteille App Storesta. Pelin hinta on 3,99 euroa.

Älypuhelinversion ovat kehittäneet sitä mölkyn valmistaja Tuoterengas ja Adusal, joka on päijäthämäläisen Koulutuskeskus Salpauksen perustama sovellusyritys.

Netpostin käyttäjämäärä kasvaa

Itellan Netposti-palvelua käyttää yli 400 000 suomalaista. Määrä on kasvanut kolmanneksella reilussa vuodessa.

Palveluun on tullut samaan aikaan yli tuhat uutta lähettäjää, joiden joukossa on myös suuria työnantajia. Yli 5 000 lähettäjästä noin 600 on Itellan mukaan julkishallinnosta.

Netpostin kautta voi vastaanottaa ja siihen voi arkistoida laskuja, palkkalaskelmia, laboratoriotuloksia ja muuta tärkeää asiapostia. Itella lupaa postin saapuvan perille 1–2 vuorokautta paperista nopeammin. Netpostin arkiston omistaa käyttäjä, siten esimerkiksi pankkisuhteen muutos ei vaikuta siihen.

Sotkuissa nettiyhteydet

Varusmiesten käytössä on nykyisin sotilaskodissa eli sotkussa nettiyhteys, joka on suurimmissa kodeissa langaton.

Sotilaskotiliiton pääsihteeri **Karoliina Hofmann** kertoo, että verkkoyhteys on käytännössä ainoa keino hoitaa esimerkiksi raha-asioita, sillä maksuautomaatteja varuskunnissa ei juuri ole. Lisäksi verkon kautta muun muassa pidetään yhteyttä läheisiin ja haetaan tietoa opiskelupaikoista.

Sotilaskotiyhdistykset ovat hankkineet verkkoyhteydet toiminnasta saamallaan tuotolla. Muutama kannettava tietokone on saatu lahjoituksena.

Viva Classica soi mobiilissa ja verkossa

Klassisen musiikin internetradio Viva Classica on kuunneltavissa myös kännykällä. Verkkopalvelun avulla voi tutustua eri aikakausien musiikkiin. Taidemusiikin lisäksi äänitteitä on kuunneltavissa jazzista sekä elokuva- ja musikaalimusiikista.

Tietokantaa täydennetään joka kuukausi julkaisemalla tarkempi katsaus yhden säveltäjän elämään ja teoksiin. Palvelu on toiminut vuodesta 2010.

www.vivaclassica.fi
mobi.vivaclassica.fi

Voglian garderobin voi avata ystäville

Kotimainen naistenvaatettaja Voglia on avannut verkkosivuston, joka helpottaa valitsemaan omalle vartalotyypille sopivia vaatteita.

Palvelu toimii niin, että Voglian mallistosta voi siirtää omaan ”vaatekomeroon” vaatteita, jotka itseä kiinnostavat. Kun niistä on rakentanut kokonaisuuden, sen voi jakaa ystävien katsottavaksi ja kommentoitavaksi sosiaalisen median kautta.

www.garderobi.fi